

4. *Shuprudko, N.* (2022). Instrumenty rehulivuvannya zovnishnotorhovelnoi diialnosti na rehionalnomu rivni ta yikh vplyv na efektyvnist ZED mikrorivnia [Instruments of regulating foreign trade activity at the regional level and their impact on the efficiency of foreign economic activity at the micro level]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 36. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-44>.

5. *Vdovenko, N. M.* (2015). Metodolohizatsiia haluzevoho derzhavnoho upravlinnia na shliakhu adaptatsii ekonomiky do umov ta vymoh Yevropeiskoho Soiuzu [Methodologization of sectoral public administration in adapting the economy to the conditions and requirements of the European Union]. *ScienceRise*, no. 5/3(10), pp. 39–44.

6. *Vdovenko, N. M., & Sokol, L. M.* (2017). Applied basis of fish policy effect to public food providing. *Naukovyi Visnyk Polissia*, no. 1(9), part 2, pp. 202–207.

7. *Platonova, I.* (2020). Teoretychni zasady mekhanizmiv derzhavnoho rehulivuvannya zovnishnoekonomichnoi diialnosti [Theoretical principles of mechanisms of state regulation of foreign economic activity]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 13–14, pp. 125–129.

8. *Tkachuk, V. A., Negoda, Yu. V., & Oliinyk, L. A.* (2023). Derzhavne rehulivuvannya rozvytku rybnoho hospodarstva v umovakh nadzvychainykh ta prodovolchykh vykykiv: priorytety ta finansovo-ekonomichni metody [State regulation of fisheries development under emergency and food challenges: Priorities and financial-economic methods]. *Ahrosvit*, no. 18, pp. 19–26. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.18.19>.

Abstract.

Tyshechko A. Modernization of the organizational and economic method of fisheries regulation in the context of transformational processes.

The article presents an analysis of the fundamental principles for implementing a traceability system in Ukraine's fisheries sector, along with key approaches to adapting a direct regulatory instrument delivered through the digital platform "eRyba", considering digital technologies and the expected implications for business, consumers, and the state. Special attention is paid to the fact that the modernization of the organizational and economic method of regulation is expected to be carried out by developing and implementing a normatively regulated mechanism for conducting fisheries reclamation measures. This is essential to ensure that such expenditures retain their functional effectiveness and are allocated efficiently to deliver the anticipated bioeconomic outcomes. It is established that this approach will enable the design of regulatory measures aimed at achieving sustainable and high fish productivity in both technological fishery water bodies and natural water bodies suitable for the cultivation of fish and other aquatic bioresources. This aligns with Ukraine's commitments under the EU Association Agreement and contributes to the implementation of European standards for the effective management of aquatic and fishery resources. It is substantiated that prior to allocating funding for fisheries reclamation, it is necessary to adopt methodological guidelines or formal procedures for such activities, including precise requirements for contractors and types of work, as well as mechanisms for oversight, monitoring, and evaluation. These elements are fundamental to the development of a set of scientifically grounded recommendations to improve both direct and indirect instruments of fisheries regulation, particularly in the context of digitalizing all administrative and operational processes in the sector. The article also provides an analytical model to assess the approximate need for state funding of fisheries reclamation measures to cover 5,000 hectares of productive inland water bodies. It is demonstrated that a traceability system for fish products from catch to consumer should be introduced to facilitate the adoption of European standards in the export, re-export, and processing of aquatic products. The recommendations aim to define the interaction among the components of a comprehensive traceability mechanism, including the assessment of allocated quotas and measures to adapt the fisheries sector to EU standards. The model also incorporates the selection of core indicators within the sectoral economy's institutional framework.

Keywords: regulation, market, fisheries sector, instruments, industry, state support, organizational and economic method of regulation, regulatory mechanism, communities, eRyba platform, circular economy, digitalization, extraordinary challenges, quotas, traceability, electronic platform, national economy.

Стаття надійшла до редакції 02.08.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

Тишечко А. В. Модернізація організаційно-економічного методу регулювання рибного господарства в умовах трансформаційних процесів. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 5. С. 133–136.

Tyshechko A. Modernization of the organizational and economic method of fisheries regulation in the context of transformational processes. Actual problems of innovative economy and law. 2024. No. 5, pp. 133–136.

УДК: 330:502.131.1; JEL classification: JEL: A11, O11, Q01
DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-5-27>

ГУЗЕНКО Олена Павлівна¹, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки, <https://orcid.org/0000-0003-4002-2629>

БУЛГАКОВА Олена Валеріївна¹, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державно-правових дисциплін та публічного управління, <https://orcid.org/0000-0002-0893-3732>

ГАПОНЮК Ольга Іванівна¹, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки, <https://orcid.org/0000-0002-5178-8876>

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАГМАТИЧНОЇ ФУНКЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ У ФОРМУВАННІ ТА МОНІТОРИНГУ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Гузенко О.П., Булгакова О.В., Гапонюк О.В. Реалізація прагматичної функції економічної теорії у формуванні та моніторингу державної стратегії сталого розвитку.

Статтю присвячено аспектам взаємозв'язку функцій економічної теорії та стратегії сталого розвитку країни. Звернуто увагу на змістовність функцій економічної теорії з урахуванням їх рольового аспекту як пріоритетного інструменту економічних циклів. Визначено змістовність процесу сталого розвитку та функцій, котрі забезпечують його дієвість. У статті запропоновано врахування взаємозв'язку між функціями економічної теорії та функціями стратегії сталого розвитку з визначенням його змістовності. Автори дійшли висновку, що переосмислення впливу на розвиток економічного сектору країни, котра обрала шлях сталого розвитку зазначеного взаємозв'язку, дасть змогу забезпечити уповноваженим особам досягти більш успішного впровадження економічного, соціального та екологічного вимірів.

Ключові слова: економічна теорія, функції економічної теорії, сталий розвиток, моделі економічної теорії, воєнні виклики, концепція сталого розвитку.

¹Донецький державний університет внутрішніх справ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА» № 5 / 2024
Всеукраїнський науковий журнал

Постановка проблеми у загальному вигляді. На сьогодні Україна має території, які є зоною активних воєнних дій, що значно впливає на всі процеси соціально-економічного розвитку. Саме складна ситуація підвищеного ризику для функціонування державної економічної системи зумовила необхідність пошуку нових шляхів розвитку України, які здатні одночасно забезпечити сталий соціально-економічний розвиток в умовах надзвичайних ризиків і відповідний рівень економічної безпеки на макро- та мікрорівнях. Одним із шляхів, здатних створити передумови ефективного процесу стабілізації процесів сталого розвитку та відновлення економічної безпеки, є застосування стратегічних антикризових інструментів щодо корегування стратегій розвитку на державному рівні з орієнтиром на досягнення цілей сталого розвитку (далі – СР).

За сучасних умов в Україні СР набуває пріоритетного значення, однак не слід нехтувати існуючими викликами, які супроводжують зазначений процес. У такому разі, з метою посилення процесу впровадження сталого розвитку в Україні, слід враховувати закони та принципи моделей економічного розвитку, визначені економічною теорією, серед яких пріоритетне значення надається розвитку та закріпленню суспільних відносин приватної власності, циклам розвитку технологій і рівню задоволення потреб споживачів. Додатковим аргументом на користь використання прогностичних моделей економічного розвитку в досягненні цілей сталого розвитку, в тому числі в кризові періоди, стає комплексне розуміння системи економічних взаємовідносин, які поєднують в одне ціле та створюють можливість розвитку такої системи в житті суспільства: економічне зростання, інноваційна й інвестиційна діяльність, становлення й розвиток системи підприємництва, інфляція, безробіття, функціонування податкової, бюджетної та банківської системи країни, економічна політика держави та її ефективність, пояснення процесів, які відбуваються в державі. Усе окреслене свідчить про сучасність та актуальність обраного напрямку дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання дослідження еволюції інструментів та моделей економічної теорії в процесі розвитку суспільства, визначення шляхів досягнення цілей СР для України не втрачають своєї актуальності, тим більше, що економічна система країни змушена інтенсивно адаптуватись до нагальних комплексних викликів, зумовлених наслідками війни. Результати наукових розробок вітчизняних учених знаходять відображення у монографічних та дисертаційних дослідженнях, оприлюднюються на фахових конференціях різного рівня, стають предметом обговорень на різних дискусійних наукових платформах. Проблематичні питання СР, а в окремих аспектах економічної теорії, знайшли місце в монографічних дослідженнях учених під різним кутом зору. Так, О.М. Мартинюк [1] вивчав моделі СР, а В.А. Омеляненко [2] досліджував інноваційний вимір СР старопромислових регіонів України. Водночас Є.В. Хлобистов [3] розкриває процес СР ХХІ століття. Б.В. Буркинський [4] свої

монографічні дослідження присвятив проблемам СР і цифровим інноваціям. А. А. Гриценка [5] вивчав інструменти економічної теорії через призму формування інституційної архітектури інформаційно-мережевої економіки. Проте тематика економічної стійкості країни, рольовий сегмент інструментів економічної теорії має багато аспектів для вивчення, зокрема в якості нової парадигми СР країни, яка охоплена війною з урахуванням реалізації Цілей сталого розвитку.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є подальший розвиток теоретичних аспектів, у контексті видів функцій економічної теорії та процесу СР країни з подальшим визначенням взаємозв'язку між ними.

Виклад основного матеріалу дослідження.

На рівні державної стратегії реалізація Цілей сталого розвитку (ЦСР) в Україні є не просто декларацією, а законодавчо закріпленим фундаментом для відновлення та євроінтеграції. Згідно з Указом Президента № 722/2019, ЦСР є обов'язковими орієнтирами для всіх прогностичних та програмних документів країни. Для державної стратегії ЦСР виконують роль каркасу, на якому будується «Build Back Better» (відбудувати краще, ніж було). Таке бачення дозволяє забезпечити не просто відновлення застарілих технологічних та виробничих потужностей, а спрямувати зусилля на створення оновленої системи з урахуванням сучасних технологій та можливостей в різних галузях та сферах життєдіяльності суспільства, що дозволить сформувати оновлену, конкурентоспроможну та більш стійку економічну систему, здатну функціонувати в умовах цифрової глобалізованої економіки.

У цьому контексті слушною є думка О.М. Мартинюк [1, с. 13] про те, що «основна ідея сталого розвитку полягає у розрізненні між економічним зростанням, яке спрямоване на збільшення кількісних показників, і розвитком, що передбачає якісні зміни завдяки удосконаленню техніки, технологій та методів управління». Водночас Є.В. Хлобистов [3, с. 28] звернув увагу на той факт, що «...головний сенс концепції сталого розвитку полягає у знаходженні балансу між задоволенням потреб нинішнього і майбутніх поколінь в економічному добробуті, сприятливому довкіллі та соціальному благополуччі».

Повертаючись до предмету дослідження варто наголосити на тому, що основу економічної теорії складають не тільки всі сторони економіки, а й усі сфери життєдіяльності людини [8, с. 7], що вказує на певну тотожність з напрямками адаптації сталого розвитку в сучасній Україні.

З метою більш предметного розуміння сутнього змісту дослідження варто надати визначення економічної теорії як понятійної категорії. Зокрема, Ж. Б. Яворська [9, с. 8] констатує той факт, що економічна теорія представляє собою суспільну науку, яка вивчає сутність економічного розвитку, діяльність економічних суб'єктів, економічні відносини між людьми; базується на основних економічних процесах, які охоплюють виробництво, розподіл, обмін та споживання економічних благ».

На думку О.В. Довгаль та І.М. Лесік [9, с. 17], важливо розуміти особливості еволюційного розвитку економічної теорії, яка тяжіє до формування

системних моделей економічних систем, здатних не тільки пояснювати сталі взаємозв'язки в реальній ситуації, а спроможних виконувати прогностичні моделювання розвитку таких моделей в просторі і часі. До їх складу науковці пропонують включати такі [9, с. 17]:

– по-перше, економічна теорія має справу з діяльністю людей і, у зв'язку з цим, є суспільною, соціальною наукою, на відміну від природничих наук, які вивчають явища і процеси, не опосередковані волею та свідомістю людини;

– по-друге, економічні дії, а отже, економічна теорія, безпосередньо пов'язані з економічними інтересами й ідеологією. Це ставить перед економічною теорією задачу постійно звертатися до інших соціальних наук і наук: соціології, політології, історії тощо;

– по-третє, з огляду на прямий зв'язок економічної теорії з економічними інтересами людей, цю науку цікавлять не лише раціональні економічні

рішення, а й необхідність їх реалізації з урахуванням соціально справедливого розподілу продуктів і благ, що визнаються суспільством [10, с. 17].

У своїх дослідженнях Г. М. Пилипенко та Ю. І. Пилипенко [11, с. 10] звертають увагу на те, що «...необхідно розуміти інструменти, які забезпечують виконання основних завдань економічної теорії, адаптуючи її до основних економічних процесів, таких як виробництво, розподіл, обмін та споживання економічних благ, а також до процесів економічних відносин між людьми», Науковці вважають, що ключовим інструментом економічної теорії виступають функції. Тотожної думки дотримується О.М. Мартин [12, с. 21]. При цьому науковець робить акцент на тому, що «...завдяки функціям, які має виконувати економічна теорія, з'являється можливість зрозуміти, яку роль вони відіграють в суспільстві та які проблеми дозволяють вирішити». Зміст та види функцій економічної теорії представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Зміст та види функцій економічної теорії*

Види функцій	Зміст функцій економічної теорії
1. Пізнавальна функція	Сприяє поясненню реальних господарських процесів, відкриттю законів розвитку економіки і визначенню характеру їхньої дії. Розглядає і аналізує явища й процеси економічного життя суспільства, поглиблює пізнання людей у світі складних економічних зв'язків
2. Методологічна функція	Передбачає розробку методів теоретичних досліджень, виступає теоретичним фундаментом цілого комплексу інших економічних наук – фінансів, бухгалтерського обліку, маркетингу та інших, дає теоретичну основу для прикладних досліджень
3. Практична функція	Завдяки економічній теорії можливе з'ясування дії законів функціонування та розвитку економіки, а також їхнього використання в практичній діяльності як на рівні прийняття рішень суб'єктами господарювання, так і для обґрунтування державної економічної політики, дозволяє приймати вірні рішення в галузі економічної політики
4. Світоглядна функція	Положення економічної науки мають потенціал впливу на свідомість людей, формуючи засади наукового економічного мислення, сприяють становленню «картини світу», яка накладається на діяльність економічних суб'єктів, формуючи їхні погляди на економічну дійсність і переконання
5. Прогностична функція	На базі цієї функції економічна теорія дає змогу робити короткострокові і довгострокові прогнози в економіці та в соціально-економічних процесах

*Джерело: узагальнено та систематизовано авторами на основі джерел [9–12]

З огляду на зазначене вище доцільно підтримати позицію Г. М. Пилипенко та Ю. І. Пилипенко [11, с. 5] про те, що «... економічна теорія представляє собою фундаментальну науку, яка вивчає господарську діяльність людей і процеси прийняття ними економічних рішень в умовах обмеженості ресурсів». Очевидним є те, що зазначене відповідає сучасному стану економіки України, яка змушена відповідати на кризу від затяжних активних воєнних дій на частині територій східного та південного регіонів та знаходиться в стані обмеженого ресурсного потенціалу для власного розвитку через значні руйнування виробничих потужностей та приватного сектору, а також кризу трудового потенціалу.

Досліджуючи питання сталого розвитку України в період воєнних дій та повоєнного відновлення, потрібно враховувати низку індикаторів обмеження в людському, фінансовому та виробничому потенціалі, що дозволить сформувати економічну модель з акцентом на питаннях раціонального використання означених ресурсів. Таке твердження виступило одним із базових обґрунтувань щодо прийняття рішення про перехід до СР в кризових економічних умовах, які обмежують дієвість управлінських економічних циклів як на макроекономічному, так і мікроекономічному рівнях.

У цьому випадку слід розуміти сутнісний зміст сталого розвитку як понятійної категорії. За слушним твердженням З. В. Герасимчук, І. М. Вахович, І. М. Камінської [13, с. 8–9], «...СР має розглядатися як функціонування окремої адміністративно-територіальної одиниці на засадах гармонізації факторів виробництва та сприяння забезпечення якості життя теперішніх і майбутніх поколінь людства в умовах охорони природного та антропогенного довкілля».

За результатами проведених досліджень проблем СР та напрямів їх вирішення С.А. Лісовський, Г.Б. Марушевський, П.Г. Павличенко наголошують на необхідності розуміння категорії «sustainable development» як «...збалансований розвиток, що вимагає поєднання як потреб екологічного балансу, так і соціально-економічного розвитку та задоволення потреб населення [14, с. 9].

Одним із ключових та пріоритетних компонентів зазначеного напряму розвитку України виступає пакет Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року [7], серед яких в межах нашого дослідження заслуговує на увагу складова, що стосується забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва. На рівні державного управління в Україні індикатори Цілей сталого розвитку (ЦСР) інтегровані в систему

стратегічного планування та моніторингу діяльності органів виконавчої влади. Станом на 2023–2024 роки система оцінки потребує суттєвого оновлення і конкретизації завдань та показників досягнення ЦСР до 2030 року. За кожним із 183 національних індикаторів закріплено міністерство-координатор та співвиконавці. Це означає, що динаміка показника є прямим критерієм успішності відповідного відомства. Так, наприклад, доцільно закріпити за кожним профільним міністерством досягнення визначених ЦСР. На нашу думку, доречним видається закріпити за Міністерством економіки індекс продуктивності праці (Ціль 8) та частку інноваційних підприємств (Ціль 9); за Міністерством агрополітики, яке координує показники продовольчої безпеки та індекс сільськогосподарського виробництва – Ціль 2; Міністерство охорони здоров'я оцінює показники материнської смертності та рівня охоплення вакцинацією – Ціль 3; Міністерство довкілля відслідковує обсяги викидів парникових газів (Ціль 13) та частку заповідних територій (Ціль 15).

У цьому контексті З. Бурик [15, с. 75] звертає увагу, на «...необхідність забезпечення функціонування складових СР на базі дієвості таких функцій

як цільова, стимулююча, нормативна (регламентаційна), коригуюча, соціальна; безпосереднє управління неринковим сектором економіки; контролююча, а також виключні функції держави в економічній, екологічній та соціальній сферах». Окрім цього, науковець вважає, що процес СР «...покликаний активізувати використання всіх видів наявних ресурсів, відкривати нові ринкові та соціальні можливості, створювати стимулюючі умови для підвищення ефективності господарювання та зростання якості життя населення, що має досягатися на базі залучення інструментів регулювання, які повинні виконувати відповідні функції» [15, с. 76].

З метою підвищення рівня дієвості та ефективності процесу СР в Україні, на нашу думку, необхідно дотримуватися тісного взаємозв'язку між функціями економічної теорії (пізнавальна, методологічна, практична, світоглядна, прогностична) та процесу СР, що дасть змогу та створить сприятливі умови для формування нової моделі економіки, яка базується на екологізації, цифровізації та соціальній справедливості. Ключові компоненти взаємозв'язку між функціями економічної теорії та процесом СР представлено в таблиці 2.

Таблиця 2

Ключові компоненти взаємозв'язку між функціями економічної теорії та процесом СР в Україні*

Сегмент взаємозв'язку	Зміст взаємозв'язку між функціями економічної теорії та процесом СР відповідно до цільового сегмента
1. Пізнавальна функція	Досліджує обмеженість ресурсів та екологічні наслідки економічної діяльності, обґрунтовуючи необхідність переходу від лінійної до циркулярної економіки
2. Методологічна функція	Забезпечує впровадження новітніх методів і моделей, пошук інноваційних шляхів щодо адаптації інструментів цифровізації економічних, екологічних та соціальних процесів
3. Практична функція	Розробляє інструменти «зеленої» економіки, інвестиційні політики для сталого розвитку, забезпечуючи реалізацію еколого-економічного балансу
4. Світоглядна функція	Формує розуміння відповідального споживання та виробництва, об'єднуючи економічні, соціальні та екологічні фактори розвитку
5. Прогностична функція	Моделює сценарії розвитку економіки України з урахуванням євроінтеграційних процесів, інноваційних змін та цифровізації

*Джерело: авторська пропозиція.

Цілоком погоджуємося з позицією Є.В. Жадан [15, с. 384] щодо того, що «...пріоритетною складовою розуміння сутності моделі сталого розвитку держави і суспільства в Україні є формування світоглядної парадигми, що засвідчує відповідність визначених цілей і принципів сталого розвитку сучасним уявленням про сталість та враховує взаємозв'язок економічних, соціальних і екологічних аспектів, сприяючи досягненню балансу між економічним, соціальним та екологічним розвитком». Науковець також схиляється до думки щодо використання існуючих інструментів економічної теорії на базі врахування цільової мети світоглядної функції.

Висновки та перспективи подальших досліджень. На підставі наведених аргументів

доцільно зробити ряд висновків. По-перше, Україна знаходиться в зоні воєнних викликів, проте активно продовжує впровадження цілей СР. По-друге, серед інструментів дієвості процесу СР одне з пріоритетних місць займають функції, котрі здатні забезпечити виконання намічених цілей і досягнення запланованої результативності. По-третє, базовою основою для успішного впровадження функцій СР в Україні виступають інструменти економічної теорії. По-четверте, розуміння тісного взаємозв'язку між функціями економічної теорії та функціями процесу СР в Україні сприяє більш предметному окресленню змістовності дій уповноважених осіб, які задіяні в адаптації намічених цілей цього процесу.

Література.

1. *Мартишок О.М.* Моделі сталого розвитку: колективна монографія. Тернопіль: ВД «Підручники та посібники», 2022. 400 с.
2. *Омельяненко В.А.* Сталый розвиток старопромислових регіонів України: інноваційний вимір: колективна монографія. Суми: Триторія, 2021. 298 с.
3. *Хлобистова Є.В.* Сталый розвиток – XXI століття. Дискусії 2020: колективна монографія. Київ: Національний університет «Киево-Могилянська академія». 2020. 469 с.
4. *Бурчинський Б.В.* Сталый розвиток і цифрові інновації: монографія. Одеса: ДУ «ПРЕЕД НАНУ», 2024. 543 с.
5. *Гриценко А.А.* Формування інституційної архітектоники інформаційно-мережевої економіки: монографія. Київ: НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». 2021. 736 с.
6. Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року: Проект Закону України № 9015 від 07.08.2018 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A?an=64>.

7. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України № 722/2019 від 30.09.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
8. **Кокарев І.В.** Основи економічної теорії: навчальний посібник. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.
9. **Довгал О.В., Лесік І.М.** Основи економічної теорії: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2021. 129 с.
10. **Пилипенко Г.М., Пилипенко Ю.І.** Економічна теорія: навчальний посібник. Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 196 с.
11. **Мартин О.М.** Економічна теорія (мікроекономіка, макроекономіка): навчальний посібник. Львів: ЛДУ БЖД, 2024. 321 с.
12. **Герасимчук З.В., Вахович І.М., Каменська І.М.** Фінансова політика сталого розвитку регіону: монографія. Луцьк, 2006. 220 с.
13. **Лісовський С.А., Марушевський Г.Б., Павличенко П.Г.** Майбутнє, якого ми хочемо: особливості реалізації парадигми сталого (збалансованого) розвитку в Україні. Київ: Центр екологічної освіти та інформації. 2012. 60 с.
14. **Бурик З.** Функції державного регулювання сталого розвитку в сучасних умовах. *Ефективність державного управління*. 2017. Випуск 4. Частина 1. С. 73-79.
15. **Жадан Є.В.** Формування концепції сталого розвитку як нормативно-правового базису для формування регіональної екологічної політики. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1. С. 383-385. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/86>.

References.

1. **Martyniuk O.M.** (2022). *Modeli staloho rozvytku*. [Models of sustainable development]. VD «Pidruchnyky ta posibnyky». Ternopil'. Ukraine.
2. **Omel'ianenka V.A.** (2021). *Stalyj rozvytok staropromyslovykh rehioniv Ukrainy: innovatsyjnyj vymir*. [Sustainable development of old industrial regions of Ukraine: an innovative dimension]. Trytoriia. Sumy. Ukraine.
3. **Khlobystova Ye.V.** (2020). *Stalyj rozvytok – KhKhI stolittia. Dyskusii 2020*. [Sustainable development - the 21st century. Discussions 2020]. Natsional'nyj universytet «Kyievo-Mohylians'ka akademiia». Kyiv. Ukraine.
4. **Burkyns'kyj B.V.** (2024). *Stalyj rozvytok i tsyfrovii innovatsii*. [Sustainable development and digital innovations]. DU «IREED NANU». Odesa. Ukraine.
5. **Hrytsenka A.A.** (2021). *Formuvannia instytutsijnoi arkhitektoniky informatsijno-merezhevoi ekonomiky*. [Formation of institutional architecture of the information-network economy]. NAN Ukrainy, DU «Instytut ekonomiky ta prohnozuvannia NAN Ukrainy». Kyiv. Ukraine.
6. Pro Stratehiiu staloho rozvytku Ukrainy do 2030 roku: Proekt Zakonu Ukrainy. (2018). [On the Sustainable Development Strategy of Ukraine until 2030: Draft Law of Ukraine]. № 9015 dated August 07, 2018. Available at: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A?an=64>.
7. Pro Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku: Ukaz Prezydenta Ukrainy. (2019). [On the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period until 2030: Decree of the President of Ukraine]. № 722/2019 dated September 30, 2019. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
8. **Kokariev I.V.** (2020). *Osnovy ekonomichnoi teorii*. [Fundamentals of Economic Theory]. Dniprop. derzh. un-t внутр. справ. Dnipro. Ukraine.
9. **Dovhal' O.V., Lesik I.M.** (2021). *Osnovy ekonomichnoi teorii*. [Fundamentals of Economic Theory]. MNAU. Mykolaiv. Ukraine.
10. **Pylypenko H.M., Pylypenko Yu.I.** (2022). *Ekonomichna teoriia*. [Economic theory]. NTU «DP». Dnipro. Ukraine.
11. **Martyn O.M.** (2024). *Ekonomichna teoriia (mikroekonomika, makroekonomika)*. [Economic theory (microeconomics, macroeconomics)]. LDU BZhd. L'viv. Ukraine.
12. **Herasymchuk Z.V., Vakhovych I.M., Kamens'ka I.M.** (2006). *Finansova polityka staloho rozvytku rehionu*. [Financial policy of sustainable development of the region]. Luts'k. Ukraine.
13. **Lisovs'kyj S.A., Marushevs'kyj H.B., Pavlychenko P.H.** (2012). *Majbutnie, iakoho my khochemo: osoblyvosti realizatsii paradyhmny staloho (zbalansovanoho) rozvytku v Ukraini*. [The future we want: features of the implementation of the paradigm of sustainable (balanced) development in Ukraine]. Tsentr ekolohichnoi osvity ta informatsii. Kyiv. Ukraine.
14. **Buryk, Z.** (2017). «Functions of state regulation of sustainable development in modern conditions». *Efektivnist' derzhavnogo upravlinnia*. Issue 4. Part 1. pp. 73-79.
15. **Zhadan, Ye.V.** (2024). «Formation of the concept of sustainable development as a regulatory and legal basis for the formation of regional environmental policy». *Yurydychnyj naukovyj elektronij zhurnal*. №1. pp. 383-385. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/86>.

Abstract.

Huzenko O., Bulhakova O., Haponiuk O. Implementation of the pragmatic function of economic theory in the formation and monitoring of the state strategy for sustainable development.

The article examines the interrelation between the functions of economic theory and a country's strategy for sustainable development (SD). The purpose of the article is to further develop theoretical aspects in the context of the types of economic theory, the functions of economic theory, and the process of a country's SD, and to subsequently determine the relationship among them. Attention is drawn to the substantial role of economic theory, which is widely regarded as a primary tool for understanding economic cycles. Exploring the issues of Ukraine's sustainable development during the period of hostilities and post-war recovery, it is necessary to consider several restrictive indicators in human, financial, and production potential, which will allow for the formation of an economic model focused on the rational use of these resources. This statement served as one of the basic justifications for the transition to SD under crisis economic conditions that limit the effectiveness of managerial economic cycles at both the macro- and microeconomic levels. The substance of the sustainable development process and the functions that ensure its effectiveness are determined. The article proposes considering the relationship between the functions of economic theory and those of the sustainable development strategy and defining their essence. One of the key priorities in this direction for Ukraine's development is the package of Sustainable Development Goals (SDGs) for the period until 2030, among which, within the scope of our study, the component on the transition to rational models of consumption and production deserves particular attention. At the level of public administration in Ukraine, SDG indicators are integrated into the system of strategic planning and monitoring of executive authorities' activities. As of 2023–2024, the assessment system requires significant updating and clarification of tasks and indicators for achieving the SDGs by 2030. The authors conclude that rethinking the impact on the country's economic sector, which has chosen the path of sustainable development through this interrelation, will enable authorized persons to achieve more successful implementation of the economic, social, and environmental dimensions.

Keywords: economic theory, functions of economic theory, sustainable development, models of economic theory, military challenges, concept of sustainable development.

Стаття надійшла до редакції 29.07.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

- Гузенко О.П., Булакова О.В., Гапонюк О.В. Реалізація прагматичної функції економічної теорії у формуванні та моніторингу державної стратегії сталого розвитку. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2024. № 5. С. 136-140.
- Huzenko O., Bulhakova O., Haponiuk O. Implementation of the pragmatic function of economic theory in the formation and monitoring of the state strategy for sustainable development. *Actual problems of innovative economy and law*. 2024. No. 5, pp. 136-140.